

FRAMGÅNG

FÖR VEM?

RÖSTER OM DEN OJÄMLIKA

STARTSTRÄCKAN

CHANGERS
HUB

Changers Hub

changershub.se

hello@changershub.se

Framgång för vem?

Röster om den ojämlika startsträckan

Skriven av: Gabriella Olofsson

Grafisk form: fabriken.io

1. Sammanfattning	4
2. Introduktion	6
Metod	7
3. Några forskningsperspektiv	8
Lite statistik	10
Från teori till Changers Hubs praktik	11
4. Drömmen om framgång är inte tillgänglig för alla	12
Vad är framgång?	12
Det saknas positiva förebilder	14
Det behövs stöd i vardagen	14
Föräldrarna	15
Att våga gå in i främmande rum	17
Flyttar den som når framgång?	18
5. När motivationen brister	20
Rädslan för att misslyckas	21
Att ha försökt men gett upp	21
Att nöja sig med det man får	22
Att fastna	23
Att välja en destruktiv publik	23
Att vara lat	24
”Den enkla vägen ut”	24
När man inte vet nånting	25
Skillnader mellan tjejer och killar	26
Hur öka motivationen hos den som tvekar?	28
6. Insikter	30
7. Bilaga	30
Nyckel till kön och ålder på deltagare	30

Changers Hubs vision är att alla unga ska kunna förverkliga sig själva oavsett startsträcka. Alla unga ska kunna se möjligheter för sin egen framtid och få verktyg till att kunna påverka framtiden i positiv riktning. Mot bakgrund av sina egna och sina vänners erfarenheter vet grundarna av Changers Hub att det för många unga i Stockholms marginaliserade förorter är svårt att veta och att formulera vad de vill uppnå – sin egen definition av framgång – och hur de skulle kunna nå sina mål. Därför arbetar Changers Hub för att öka tillgången till positiva förebilder i närområdet, öka tillgången till kunskap om vilka möjligheter till framgång som finns och öka tillgången till kontakter för unga i marginaliserade förorter så att de får förutsättningar att lyckas med sina drömmar.

1. SAMMANFATTNING

Det här är en behovsanalys som gjordes under hösten 2018 med stöd från Delegationen mot segregation. Analysen baserades på intervjuer med 14 personer som bor eller har vuxit upp i norra Botkyrka. De flesta intervjuer gjordes i par, med en manlig och en kvinnlig deltagare. Deltagarna berättade om avsaknaden av positiva förebilder i närområdet och avsaknaden av stöd från vuxna som kan coacha en ung människa på ett uppriktigt och närvarande sätt med tips och råd och stöd. Det behövs vuxna som inte väjer för att säga att det är tungt och svårt att nå sina mål och nå framgång. Vuxna som vet att motivationen kommer med de små stegens segrar. I berättelserna framkom att målgruppen för Changers Hubs verksamhet är mångfacetterad och i ständig förändring vad gäller behoven av stöd för att kunna förverkliga sig själva i ett segregerat samhälle, där sträckan till framgång är mycket längre för den som växer upp i socialt och ekonomiskt marginaliserade förorter än den är för den urbana, vita medelklassens barn.

I ansökan till Delmos beskrevs målgruppen för analysen som 'mindre motiverad'. Det visade sig under resans gång vara en missvisande beteckning eftersom den an-

tyder att vara mindre motiverad innebär att befinna sig i ett statistiskt tillstånd. Alla vi har talat med under arbetets gång har förklarat att de ibland varit mer motiverade, ibland mindre. Resan mot målet är krokig och vägen går upp och ner för alla. Skälen till bristande motivation som framkom i samtalen visar att behoven av stöd ser olika ut över tid för en ung person. Olika skäl till att vara mindre motiverad kan även återfinnas inom en och samma person mer eller mindre samtidigt. Därför är det viktigt att inte ha en statisk syn på motivation eftersom det begränsar helhetsperspektivet på en ung människas utveckling.

Det finns även ett risk att med etiketten 'mindre motiverad' ge sken av att de flesta unga i förorten är omotiverade och att det är detta som är problemet. Genom att fokusera på potentialen och kraften hos unga i förorten ger Changers Hub röst åt en annan berättelse. Det är en berättelse som samtidigt sätter ljuset på bostadssegregationens ojämlika startsträckor vilka på ett negativt sätt påverkar ungas i marginaliserade förorter faktiska möjligheter till framgång.

**HUSTLING
CHANGE
SINCE 2015**

2. INTRODUKTION

Delegationen mot segregation (Delmos) erbjöd under 2018 stiftelser och ideella föreningar medel för att göra behovsanalyser i socioekonomiskt marginaliserade bostadsområden med det övergripande syftet att minska och motverka segregation. Changers Hub var en av de aktörer som beviljades medel.

Changers Hubs vision är att alla unga ska kunna förverkliga sig själva oavsett startsträcka. Alla unga ska kunna se möjligheter för sin egen framtid och få verktyg till att kunna påverka framtiden i positiv riktning. Changers Hub vill förändra föreställningen hos unga som växer upp i 'orten' av vad som är möjligt och stötta dem att våga ha drömmar och att våga satsa för att nå framgång.

Ordet framgång innebär en rörelse i positiv riktning, en förändring mot något bättre. Vad som anses vara framgång färgas av de normer som råder i samhället i stort, de normer som råder i den egna familjen, i det lokala nätverket av kompisar och grannar samt av vad människor i omgivningen sysslar med. Mot bakgrund av sina egna och sina vänners erfarenheter vet grundarna av Changers Hub att det för många unga i Stockholms marginaliserade förorter är svårt att formulera vad de vill uppnå, sin egen definition av framgång, och hur de skulle kunna nå sina mål. Några viktiga skäl till det är att många unga saknar förebilder, kunskap och nätverk.

"Alla unga ska kunna förverkliga sig själva oavsett startsträcka"

SYFTET MED BEHOVSANALYSEN BESKREVS I ANSÖKAN TILL DELMOS SÅ HÄR:

- få fördjupad förståelse för vilka hinder som finns för ungdomar att alls våga drömma och/eller att börja aktivera sig för att förverkliga sina drömmar. Hur beskriver de sin situation, sina förutsättningar, möjligheter och behov?
- få kunskap om vilka faktorer som resulterar i att unga som haft framgång flyttar från orten och vart flytten går.
- använda insikterna för att utveckla Changers Hubs uppsökande verksamhet och identifiera nya aktiviteter som kan krävas för att stötta ungdomar till konstruktiva vägval.

METOD

Fjorton personer mellan 14 och 54 års ålder intervjuades, vara fem kvinnliga och nio manliga deltagare. Fem av deltagarna arbetade professionellt med ungdomar. Två av dem som arbetade med ungdomar (en man och en kvinna) blev även intervjuade i sin egenskap av att vara förälder. Två av deltagarna hade lämnat en kriminell bana bakom sig. Två deltagare gick fortfarande i gymnasiet, tre hade (relativt) nyligen gått ut. Alla deltagare bodde eller hade vuxit upp i eller i närheten av norra Botkyrka.

En samtalsguide utformades som stöd till de teman som skulle beröras under samtalens gång. Frågorna rörde sig kring vad framgång är, om förebilder, om när motivationen brister, om skillnader mellan tjejers och killars motivation och framgång. Därutöver utvecklades samtalen i interaktionen mellan deltagarna och projekt-teamet. De personer som intervjuades kallades deltagare och inte informanter eftersom de med sina berättelser bidrog till att utveckla samtalen.

Fem samtal ägde rum i par, oftast med en kvinna och en man som delat ungefär samma erfarenheter. I samtalen deltog en av grundarna av Changers Hub (en man eller en kvinna) tillsammans med studiens projektledare. Tre individuella intervjuer gjordes av projektledaren ensam, varav en på telefon, av logistiska skäl. Informella samtal med de fyra grundarna av Changers Hub bidrog också med underlag till behovsanalysen. En anonymiserad nyckel till persongalleriet återfinns i en bilaga i slutet av behovsanalysen.

Samtalen genomfördes under november och december 2018. Resultaten diskuterades inom projekt-teamet vid två olika tillfällen för att avgöra vilken typ av erfarenheter och perspektiv som ytterligare behövde tillföras för att få en så heltäckande bild som möjligt av verkligheten i norra Botkyrka. När alla intervjuer var genomförda bjöd teamet in deltagarna till en genomgång av resultatet för att de skulle kunna ge synpunkter på hur projektledaren tolkat materialet samt bidra med ytterligare kommentarer. Sju personer deltog vid detta tillfälle (tre kvinnor och fyra män).

3. NÅGRA FORSKNINGSPESEKTIIV

Bostadssegregationen i svenska städer sammanfaller med en social, ekonomisk och kulturell segregation som resulterar i en samhällets tudelning mellan det privilegierade ”innanförskapets” etniskt och kulturellt homogena majoritet och utanförskapets mångfald av kulturer, språk och traditioner. Enligt den amerikanska professorn i statsvetenskap Iris Marion Young¹ skapar den här typen av sammanfallande bostadssegregation ojämlika strukturer som förstärker privilegierades möjligheter och begränsar de missgynnades chanser. Eftersom segregationen är geografisk leder den till att människors vägar inte möts i vardagen. Genom att det osynliggör missgynnade gruppers livsvillkor gör den geografiska segregationen det svårt för privilegierade

grupper att uppfatta sina materiella och sociala fördelar eftersom de saknar tillfälle att jämföra sig med grupper som saknar deras privilegier.

Många projekt som genomförs i marginaliserade förorter syftar till att stärka boendes position i samhället. Projekten formuleras ofta i termer av att vilja stärka individens ”egenmakt”. Begreppet egenmakt är en översättning av engelskans empowerment. Det utgår från att människan i grunden är aktiv och vet sitt eget bästa. I en avhandling skriven av socionomen Päivi Turunen² förklaras att egenmakt i sin ursprungliga betydelse handlar om att bemäktiga individer och grupper att förändra de livsvillkor som gör att de befinner sig i en

¹ Young, Iris Marion (2000) Inclusion and Democracy. Oxford and New York: Oxford University Press.

² Turunen, Päivi (2004) Samhällsarbete i Norden. Diskurser och praktiker i omvandling. Avhandling. Växjö University press.

svag och maktlös position. För att stärka egenmakten krävs både ett individbaserat bemäktigande och kollektiva processer för att förändra hämmande strukturer på samhällelig nivå. Det har dock sedan 1980-talet skett en ideologisk förskjutning från det kollektiva och strukturella ansvaret mot individens ansvar, skriver Turunen. Denna ideologiska förskjutning framgår bland annat i Europeiska Sociala Fondens definition av egenmakt vilken i början på 2000-talet var att ”stärka den egna förmågan att ta ansvar, förändra och påverka sin egen situation” (ESF-rådet, citerat i Turunen 2004 s.181). Definitionen av egenmakt hade kommit att koncentreras till den individuella egenmakten medan den avskärmats från idén att egenmakt också måste vara en del av ett kollektivt agerande för att påverka strukturella hinder för social förändring och utveckling.

Den här perspektivförskjutningen kommenteras i rapporten Från osynliga till synliga. En studie av invånare i norra Botkyrka som står utanför arbetsmarknad och bidragssystem³, där författarna Anna Eldestrand och Sara Bergren kritiserar det ensidiga fokus på individens förmågor som blivit vanligt i projekt som avser att stärka människors egenmakt (vanligtvis med målet att få ut dem i sysselsättning). Författarna pekar på att många olika faktorer påverkar människors möjligheter till arbete. Även om det är bra och viktigt att stärka egenmakten hos människor leder ett fokus på individens förmågor lätt till att strukturella orsaker till arbetslöshet hamnar i bakgrunden. En verksamhet måste agera på såväl ”inre” förutsättningar (individens behov och intressen) som ”yttre” förutsättningar (de faktiska möjligheterna i samhället) för att åtgärder ska leda till faktiska förbättringar, menar författarna.

³ Eldestrand, Anna och Bergren Sara (2011) Från osynliga till synliga. En studie av invånare i norra Botkyrka som står utanför arbetsmarknad och bidragssystem. Rapport, Botkyrka kommun.

26,4 %

AV ALBYBORNA STUDERADE
VIDARE EFTER GYMNASIET

LITE STATISTIK

Enligt siffror från 2017 studerade 26,4 procent av Albyborna vidare efter gymnasiet⁴. I Tullinge låg siffran på 46,8 procent. Detta kan jämföras med Stockholms innerstad där nästan 70 procent gick vidare till eftergymnasiala studier.⁵

Högsta utbildningsnivå	Alby	Tullinge	Stockholms innerstad
Eftergymnasiala studier	26,4 %	46,8 %	69,1 %

Siffror över öppet arbetslösa visar att det är en väsentlig skillnad i andelen öppet arbetslösa mellan å ena sidan Alby i norra Botkyrka och å andra sidan Tullinge i södra Botkyrka och Stockholms innerstad.

Öppet arbetslösa som andel av bef.	Alby*	Tullinge*	Stockholms innerstad**
Ålder 20-24 år	4,0 %	1,9 %	1,1 %
Ålder 25-54	7,9 %	2,4 %	1,9 %
Totalt	11,9 %	4,3 %	3 %

Gruppen som varken arbetar eller studerar är väsentligt högre i Botkyrka än vad den är i Stockholms kommun⁶.

UVAS	Botkyrka	Stockholm
Ålder 16-24 år	12,2 %	7,4 %
Ålder 25-29 år	19,0 %	10,0 %

Statistiken visar att drömmen om framgång inte är tillgänglig för alla.

* 31 okt 2017
** 31 okt 2018

⁴ <http://botkyrka.statistikportal.se/omradesfakta>

⁵ <http://statistik.stockholm.se/omradesfakta>

⁶ <http://www.temaunga.se>

FRÅN TEORI TILL CHANGERS HUBS PRAKTIK

Young bekräftar med sin forskning det som är själva grunden till Changers Hubs existens: att sträckan till framgång är mycket längre för den som växer upp i socialt och ekonomiskt marginaliserade förorter än den är för den etniskt och kulturellt homogena medelklassens barn som växer upp i välmående förorter eller innerstadsdelar. Det som för denna medelklass är så självklart att den inte ens inser det, skapar avgörande hinder för unga i marginaliserade förorter. Att agera på såväl inre som yttre förutsättningar är därför viktigt i Changers Hubs verksamhet.

Mycket av Changers Hubs dagliga arbete handlar om att stötta och stärka sina medlemmar (de inre förutsättningarna). Changers Hub utgår dock inte från begreppet egenmakt i beskrivningen av sin verksamhet och aktiviteterna som erbjuds handlar framförallt om att ge unga ökad tro på sin förmåga - What if you can do it? - och inte om att jobba med sitt självförtroende och sin självbild. Ökat självförtroende är snarare att betrakta som en positiv sideffekt. Changers Hub beskriver sig själva såhär på hemsidan:

"Inom området där kultur och tech möter entreprenörskap erbjuder Changers Hub en fast mötesplats och kostnadsfria aktiviteter. Här träffar du likasinnade changers och blir en del av ett utvecklande nätverk där vi stöttar och pushar varandra att driva igenom våra idéer."⁷

De strukturella hinder till framgång (de yttre förutsättningarna) handlar bland annat om bristande kunskap om vilka vägar som finns att tillgå och avsaknaden av nätverk. Sådana hinder hanterar Changers Hub i olika typer av samarbeten med företag, aktörer i civilsamhället och kommuner. Ett annat hinder är den stigmatiserande bild av miljonprogrammets förorter som genomsyrar det svenska samhället. Det finns positiv kraft i 'orten' och Changers Hub vill göra dem som bor där medvetna om den kraften. Målet är att skapa en positiv berättelse om platsen och dess befolkning. På så sätt hoppas Changers Hub på sikt kunna bidra till att motverka den negativa bild av miljonprogrammets förorter som finns i samhället.

De inre och de yttre förutsättningarna är sålunda två vågskålar som väger lika tungt i Changers Hubs långsiktiga strategi för att nå framgång.

⁷ <https://www.changershub.se/> (17 mars 2019)

4. DRÖMMEN OM FRAMGÅNG ÄR INTE TILLGÄNGLIG FÖR ALLA

VAD ÄR FRAMGÅNG?

I samtalen med deltagarna framkom att det finns olika sätt att se på framgång. Framgång kunde beskrivas som:

- 1) att vara skyddad ekonomiskt, att ha eget hus/lägenhet och ett vanligt jobb att gå till, det vill säga de "basala behoven" för ett värdigt liv.
- 2) materiell framgång och social status, det vill säga att bli rik, ha dyra kläder, kunna köra en snygg bil och ha ett stort hus.
- 3) kunna göra det man älskar, ägna sig åt sitt intresse på heltid.
- 4) bli kändis.
- 5) få bra betyg och/eller bli duktig i en idrott.
- 6) studera vid universitet och skaffa sig en akademisk utbildning.

Ett personligt mått på framgång kan innehålla ingredienser av flera av de ovanstående sätten att tänka kring framgång. Till exempel kan framgång vara att tjäna mycket pengar samtidigt som det innebär ett skapande av något en älskar att göra. Poängen är att det personliga måttet på framgång ligger som ett raster över de val en individ gör, den motivation individen känner i relationen mellan det nuvarande läget och den egna strävan mot sina mål.

Segregationen bidrar dock till att barn och unga i 'orten' oftare upplever att "framgång" inte är möjligt för dem. För många är framgång något abstrakt och onåbart eftersom det saknas lokala förebilder och en omgivning som inspirerar till att drömma. En ung människas motivation påverkas av familj, vänner och hur omgivningen kommunicerar vad som är möjligt att förvänta sig i framtiden.

- Om du bor i ett område där dina vuxna förebilder endast har vissa typer av jobb ... där de vuxna som har säkra jobb jobbar som busschaufför, där den som är entreprenör är taxichaufför som äger sin egen bil, någon äger sin butik men det går aldrig jättebra. Man har aldrig sett och upplevt framgång ... (L)

- Ribban är kopplad till förebilderna. Det bästa jag kan bli utifrån vad jag ser omkring mig är restaurangägare. Det spelar ingen roll vad jag pluggar, detta är min gräns. Men om jag inte vill bli restaurangägare ... (A)

Många gånger är de enda personer som har framgångens "aura" i omgivningen de yrkeskriminella:

- De här yrkeskriminella som började när vi var små, det var de första artisterna i orten. De hade en aura av att det syns att det går bra. Inte hybris, du har gjort något som kräver press och efter det får de belönings effekten, ett typ av sken. Många såg upp till det. Den första man såg som hade skenet var en yrkeskriminell. (N)

Till detta kommer bristande stöd i skolan och låga förväntningar från lärare.

- Fram till 6:an var det bra skolgång. Efter det började lärarna ge upp, de tappade greppet om ungdomarna. Det var mycket vikarier, de var omotiverade. Tidigare var det en mer personlig relation till lärare. (H)

- Läraren sa till oss att vi skulle vara glada om vi inte blev knarkare eller kriminella. (R)

- När man märker att det inte går bra i skolan borde lärarna stötta mer, extra hjälp, varför går det inte så bra. ... Man måste få hitta nåt som man är bra på. (E)

- Läxhjälp hjälper inte den som saknar motivation. Man försöker höja eleverns betyg men inte deras motivation. (D)

DET SAKNAS POSITIVA FÖREBILDER

Förebilderna måste finnas nära, det räcker inte med en Zlatan. Det saknas förebilder inom både studier och entreprenörskap. I majoritetssamhället finns det många förebilder för en ung människa. Där är du en bland många vuxna som kan inspirera, ge råd, föreslå vägar framåt. I förorten blir en person som haft framgång en unik förebild att få inspiration och råd från och föreställa sig en chans till egen framgång.

*- Man vill ha en förebild att koppla sig själv med. /.../
Det har aldrig nån gång varit en lyckad entreprenör från området /.../ Det har aldrig varit någon som kommit och föreläst, tills jag träffade Victoria [från Changers Hub] (D)*

Mammor kan genom sin kamp för familjen bli en sorts inverterade förebilder:

- Min mamma krigade: jag tänkte att jag ska aldrig ha det som hon. Jag ska ha ett jobb så att hon inte ska behöva jobba. (B)

DET BEHÖVS STÖD I VARDAGEN

Behovet av stöd återkommer i alla samtal. Det behövs någon som stöttar i vardagen för att en ung person i en marginaliserad förort ska få kunskap om valmöjligheter, förstå konsekvenserna av olika val, våga gå vidare när självförtroendet tryter, orka kämpa mot negativa normer och förväntningar. Under samtalen framkom det snart att förebilder nog är bra och viktigt för att få inspiration till vad som är möjligt, men för att de ska fungera som stöd måste de finnas i ens närhet.

- folk som pushar och är där är viktigare än förebilder. Den personliga relationen är viktig. Min mottaglighet för ditt budskap beror på vem du är - att du visar att du är där för min skull, på mina villkor, med respekt för mig som person. (B)

- Mange finns alltid där som ett stöd. Han ställer upp för mig, jag för honom. Att det finns en vuxen förebild är viktigt. Om du tar en kriminell som förebild, så blir du kriminell. (I)

- Det är familjen som får en att fortsätta. Jag vill vara en förebild för min lillasyster. Familjen kommer på varje match. (E)

För deltagarna i samtalen har de vuxna förebilder som gjort skillnad under uppväxten nästan uteslutande funnits i närområdet.

FÖRÄLDRARNA

Föräldrar kan fungera både som spegel för vad som är möjligt och blåslampa för att du ska nå större framgång än vad de själva har gjort. Flera deltagarna beskriver sina föräldrars kamp för att de själva skulle kunna få en bättre framtid.

- De har tagit sig till Sverige, tagit de jobb de kan få för att du ska kunna plugga (H)

- För dem är det en sån rikedom att få utbilda sig (G)

Det resulterar ofta i att föräldrar pushar sina barn för hårt, tyckte J. Hon upplevde att förväntningarna hemifrån på många av de ungdomar hon möter var väldigt höga.

"Vissa ungdomar blir inte det dom vill utan det som föräldrarna vill."

-J

Detta bekräftades av andra deltagare som beskrev hur de har fått kämpa mot sina föräldrar för att få utrymmet att sträva efter sin egen definition av framgång.

Det verkar ganska vanligt att föräldrar som är första generationens svenskar i familjen kommunicerar till sina barn en tacksamhetsskuld mot Sverige. En ska vara tacksam, inte ställa krav och betala tillbaka på sin skuld till det nya hemlandet.

- Det beror på föräldrarnas egen bakgrund. Men samtidigt, med de förhållanden de levte, det går inte att skylla på dem, de har gjort allt, lärt sig ett nytt språk (H)

I Botkyrkas norra förorter har en relativt hög andel av den vuxna befolkningen inte gått nio år i skolan. Då kan det ibland upplevas som viktigare att barnen tjänar pengar och kan sätta mat på bordet än att de utbildar sig, förklarade K. Har familjen det knapert ekonomiskt tar barnen ansvar utan att föräldrarna behöver be dem om hjälp:

- Du behöver inte säga det, du märker det hemma, att det är knappt. Om jag kan skaffa jobb för att underlätta för föräldrarna... Det är unga killar som tar på sig den rollen för familjen. Då är inte skola det första valet. Det är logiskt. (K)

Det finns alla typer av föräldrar i området och K bekräftade också det som andra deltagare brättade:

- Föräldrar säger att du ska inte hamna där vi är och nu måste du verkligen plugga och gör allt för att ungarna gör det de ska göra i form av studier /.../ och så finns det dom som är mitt emellan där ungdomarna får välja själva. /.../ Många tar efter sina föräldrar, som hamnar i det här att föräldrarna ska ha det bra.

Här kommunicerades ett starkt ansvarskännande bland unga för föräldrarnas ekonomiska marginalisering, vilket ofta leder till att fattigdomen reproduceras i familjen.

HUSTLING
THE CHANGE
SINCE 2015

"JAG ÄR EN
KAMELEONT"
-M

ATT VÅGA GÅ IN I FRÄMMANDE RUM

Bostadssegregationen skapar hinder som många gånger kräver ett starkt driv och en mental styrka att överkomma för en ung person från marginaliserade förorter. Flera av dem som haft framgång och som definierar framgång i termer av att "göra det man älskar" säger att de har vågat ta steget in i "främmande rum", som i bostadssegregationens spår är majoritetssamhällets rum. De har valt bort kompisarna och tryggheten hemma för att de haft en stark vilja till något mer.

- För mig var det - ska jag välja gruppen (dom kommer ha så jävla kul) eller ska jag satsa på det jag vill göra? Jag valde [musikgymnasiet] /.../ Det var jobbigt under gymnasiet. Jag var väldigt ensam. En av de tuffare perioderna i mitt liv. Det var första gången jag förstod att vi lever i våra egna bubblor. Det var som att komma in i en ny värld. Jag blev bemött på ett annat sätt. Det var inte så mycket blandat. Även om det var någon med utländsk bakgrund var de privilegierade. Hade inte föräldrarna supportat mig så hade jag aldrig klarat det ekonomiskt. Jag passade in så bra för att jag var så duktig, jag var så säker på min grej. När jag står där kommer alla hålla käften. Jag hade inte så mycket kompisar. Respekt musikaliskt. De här har aldrig åkt ut-anför stan. De hade en helt annan bild av var jag kommer från. När de pratade med mig försökte de prata "förorts-svenska" fast jag inte pratade så. Min svenska var sämre. Jag var ensam men jag var säker på att jag var bäst. (G)

Ett par deltagare berättade att deras steg bort från det välbekanta började i ganska unga år, då de som barn själva åkte till Skärholmen från Hallunda eller Alby för att göra eller upptäcka något de inte hade tillgång till på hemmaplan. Vad som också spelat roll för att nå framgång var att ha förstått att det kommer att ta tid att nå sina mål. Dessutom hade de som nått framgång haft sina föräldrars stöd, även om föräldrarna inte själva tyckt att den väg barnet valt varit den bästa (i synnerhet om barnet har strävat efter att nå framgång inom dans eller musik, som ofta inte uppfattas som ett "riktigt yrke").

Flera deltagare upplevde att språket varit avgörande för att bli bemött på ett bra sätt i majoritetssamhället.

- Jag kan inte sitta här och snacka hur som helst. För att bli bemött behöver jag språket. Det går inte att prata hursomhelst. (G)

G funderar vidare:

- Man vill sticka ut på ett sätt men det enda man vill är att passa in /.../ Jag har ändå haft turen att alltid haft bra människor omkring mig. Det har ändå alltid förföljt en att man inte passar in. (G)

Att alltid vara beredd att anpassa sig till majoritetssamhällets normer får flera deltagare att tala om sig själva som "kameleonter".

- Jag är en kameleont, jag kan anpassas mig efter en situation, men grabbarna [som hänger i centrum] de har bara ett sätt att vara på, de kan inte anpassa sig, vi får alla samma slags behandling (M)

Q reflekterade över att det alltid är unga rasifierade som måste anpassa sig till det vita majoritetssamhället. Hon berättade om erfarenheten från en helgutbildning:

- Vi var så få, vi var fyra blattar. Det var vi mot de andra. När halva utbildningen gått sa en av dem: "min reflektion är att människor som ser likadana ut i det här rummet inte släpper in andra att umgås". De syftade ju på oss. Vi [fyra blattar] hade våra egna 'andas ut-rundor'. Det fick mig att inse att vi gjorde motstånd - nu är det fan

ni som ska fråga oss om att umgås istället för att vi hela tiden ska placeras i deras rum. Man har försökt anpassa sig i så många år, nånstans vill man att dom ska försöka anpassa sig till nåt som dom inte är vana vid. (Q)

F menade att de som vågar sig in i majoritetssamhällets rum "pallar att bli påpucklade" medan andra "gömmar sig" för att slippa. H kände igen sig i den senare kategorin:

- Så var det för mig. Jag gick [grundskolan] i Hallunda, där fanns inga svenskar. När jag började gymnasiet gick jag ekonomilinje och det var mycket svenskar, bara svenskar /.../ När jag började gymnasiet insåg jag att det är inte min verklighet, vad ska jag prata med dem om. Man vågade inte. Man drog sig till de två personerna som hade utländsk bakgrund. Man vågade inte, man tror inte man har lika mycket att erbjuda. (H)

FLYTTAR DEN SOM NÅR FRAMGÅNG?

För personer som tagit steget in i "det främmande rummet" innebär framgång många gånger att de även lämnar sin stigmatiserande förortsadress och flyttar till platser som av majoritetssamhället uppfattas som "normala" att bo på. Majoritetssamhällets sociala normer för hur ett bra och tryggt bostadsområde ser ut påverkar alla. Det är normer som sammanfaller med den vita medelklassens preferenser och som nedvärderar de socioekonomiskt marginaliserade bostadsområdena, även hos dem som bor där, menar Iris Marion Young⁸. Det blir ett sätt att försöka bli accepterad av majoritetssamhället att flytta från orten.

- För mig var det alltid i sikte att jag ville flytta närmare stan, inte utanför. Jag kanske inte skulle erkänna det själv men det är att lyckas. /.../ Det finns en trygghet i att säga att man bor i ett område med gott rykte, det fanns i bakhuvudet när jag flyttade. (G)

Huruvida en flyttar från orten eller inte verkar även hänga ihop med vilket mått på framgång som driver en framåt. För de deltagare som drivs av ett socialt engagemang och idag arbetar med barn och unga i 'orten' verkar intresset för att flytta därifrån inte vara så stort.

- Jag jobbar med ungdomar och är med dem privat. Jag har många ungdomar omkring mig som kommer från bra familjer. Men det finns alltid en risk att de hamnar med fel vänner. Det är viktigt att vara kvar i området för deras skull. Ungdomarna lägger märke till den som är kvar. (C)

"Vi bor kvar. Det är praktiskt svårt att flytta bort. Tryggheten finns här för här har jag växt upp."

-B

- Det kommuniceras att det här är en dålig plats. Det får man höra gång på gång. Det är väldigt sällan det är skjutningar i Alby. Det säljer [lösnummer] att svartmåla. Jag tycker personligen att det är en trygg plats. De som bor i området tycker det. (K)

Tryggheten finns där samtidigt som det finns en oro för att barnen ska hamna i fel umgängeskrets. Den mediala bilden av våld och skjutningar i orten påverkar.

"Man vill kolla efter andra alternativ för sina barn... vi som ändå bor här, det är väldigt tryggt här, men det är ändå så man tänker."

-K

⁸ Young, Iris Marion (2011) Responsibility for Justice. Oxford and New York: Oxford University Press.

Paradoxalt nog är tryggheten i orten något som i slutändan kan fattas den som valde att flytta därifrån till platser som enligt majoritetssamhällets normer anses vara trygga:

- Allt jag ville komma bort från för att få känslan av att lyckas visade sig var det som fick mig att bli trygg /.../ Man har tagit till sig omgivningens bild av den otrygga och dåliga platsen. Men när jag väl flyttade för att komma till en bättre plats upptäckte jag att tryggheten fanns i orten. (G)

- När jag hade flyttat insåg jag att jag kommit till en otrygg värld där vi inte säger hej till varann. Det är en annan kultur i orten som man inte hittar i stan. [I orten] finns kärlek och omtanke, substans och lager av gemenskap. Den känslan skapas och stärks delvis av "vi och dom"-tänket. Nu vill jag flytta ut från stan. Jag älskar att komma [till Alby] och möta jargongen. Jag vill flytta hem igen. (F)

Många av de ungdomar som J har mött genom sitt ungdomsarbete i Botkyrkas norra förorter har flyttat till radhus- och villaområden i närområdet, inte in mot stan. Ungdomarna är rädda för att det ska börja skjutas där de bor, men det finns också en dröm om ett eget hus...

- ...och att det inte bara är utländska barn i klasserna, det ska vara blandat. De vill att barnen ska lära sig svenska (J)

5. NÄR MOTIVATIONEN BRISTER

För att kunna påverka sin framtid i en positiv riktig krävs motivation. Motivation är inte ett statiskt tillstånd och inte heller ett 'antingen eller'. Ur samtalen utkristalliserades ett komplext mönster av förväntningar och drivkrafter som påverkar motivationen hos en ung person i orten, oavsett den enskildes definition av framgång. Unga reser mellan olika tillstånd av att vara mer eller mindre motiverade i sin strävan efter framgång. Flera deltagare bekräftade att de rört sig mellan alla identifierade orsaker till bristande motivation som presenteras nedan, utom möjligen den att välja en destruktiv publik.

RÄDSLAN FÖR ATT MISSLYCKAS

Ordet framgång hänger ihop med begreppet 'att lyckas'. Motivationen kopplades av flera deltagare till möjligheten att lyckas men även till risken för att misslyckas, i egna eller andras ögon. Risken att misslyckas verkade ha stor potential att påverka en persons motivation negativt. För H var rädslan att misslyckas större när hon själv skulle bestämma över sina val:

*- Jag är rädd för att misslyckas när jag väljer det själv.
Blir det fel så är det mitt fel (H)*

B, som jobbar med ungdomar tyckte att...

***"... när du slutar försöka
- det är då du misslyckas."***

-B

A menar att den psykiska ohälsan förstärks när unga får misslyckas gång på gång i projekt som ska hjälpa dem ut på arbetsmarknaden. Det har ofta varit viktigare att räkna antalet som slussats igenom en verksamhet än att vara säker på att matcha ungdomarna rätt.

"Rädslan att misslyckas betyder att man har vågat drömma", säger L. Dock menar han att den typen av drömmar handlar om "stora saker, bli stor företagare, inte det basala vardagliga". Rädslan för att misslyckas ökar med storleken på dina drömmar. Det krävs dock motivation även för mindre storslagna drömmar om framgång, såsom till exempel en stabil tillvaro på arbetsmarknaden med stadig inkomst och eget boende.

ATT HA FÖRSÖKT MEN GETT UPP

I samtalen framkom att den som blivit omotiverad kan ha försökt nån gång men inte fått något resultat av det. Motivationen kan också sjunka när du inte vet hur du ska göra för att gå vidare. Här finns också en "generationsfaktor" av otålighet.

- Man underminerar sina egna förutsättningar genom att tycka att man redan kan allt. Motivationen brister när man inser att man behöver anstränga sig. (A)

- Det finns en allmän bild, folk ser hur det ser ut på instagram, det går så bra... Att lyckas är att ta sig igenom motgångar och psykisk ohälsa. Det är en faktor som gör att folk testar på men ger upp ganska fort eftersom det inte gav resultat på ett år. (G)

ATT NÖJA SIG MED DET MAN FÅR

Man tar första bästa jobb eller utbildningsmöjlighet och nöjer sig med det, även om det fanns andra drömmar i bakhuvudet, menade I.

- Jag vill plugga till läkare, jag kom in på socionombildning. Man tar första bästa. Man nöjer sig med det man får. Man är lat. Man strävar inte efter sina mål. (I)

H menade att lågt självförtroende kan leda till att man hellre går den säkra vägen:

"Jag tror man är rädd för att misslyckas. Man är bekväm. Man tänker att jag fick ju ändå något så jag kan lika gärna ta det. Hellre att gå den säkra vägen."

-H

I:s erfarenhet är att det kommer från föräldrarna. De vill att du ska plugga, bli nåt bra, men drar ner dig med sina låga förväntningar.

- Det är kultur, föräldrar. Vi får allt det här från föräldrarna. De tycker plugga, bli nåt bra. Men: "Ska du plugga till läkare?" Folk underskattar ens förmåga. Föräldrarna och andra också: "Ta något enklare, det är svårt, det tar tid". (I)

Flera deltagare håller med om att det ofta är enklare för killar att "nöja sig". Killar förväntas bli familjeförsörjare eller hjälpa sina föräldrar ekonomiskt. Så länge de får en stabil inkomst behöver de inte anstränga sig mer. Det är inte vanligt, men det förekommer även att tjejer tänker att "jag ska ju iallafall gifta mig och sluta jobba, så det spelar ingen roll vad jag gör".

ATT FASTNA

H, som tog studenten i våras, har fått ett jobb i när-området. Det är både jobbigt och skönt, menar hon:

- Det är jobbigt för att man tänker att man kanske fastnar här. Det är det som är läskigast. Det känns bra att lyckas ha fått ett arbete och ha något stabilt /.../ 'Fastna' är att börja gilla pengarna mer än att vilja utbilda sig och tänka långsiktigt.

Det är tryggt att vara i en miljö där människor känner en. Flera pratar om att det är vanligt att anpassa sig efter sina kompisar, vilket leder till att man gör som kompisarna gör. Det är viktigare än att ge sig ut i det okända majoritetssamhället.

ATT VÄLJA EN DESTRUKTIV PUBLIK

När ens kompiskrets söker framgång och "snabba cash" genom kriminalitet står du inför ett val, säger M som har erfarenhet av att ha gjort destruktiva val som yngre. Det destruktiva gängets inflytande är stort:

- Inom gänget boostar de varandras egon samtidigt som de trycker ner varann. Ingen ska tro att han är bättre än någon annan /.../ Det var ett sätt för dem att styra över dig: en var schysst och en var taskig. Man försöker dra med folk på det viset. (M)

Enligt D kan dyra kläder, om de är en viktig status-symbol för dig, riskera att påverka dina val i destruktiv riktning:

- Vissa som hamnat på fel väg tycker det är framgång att sälja mer droger och att ha dyrare kläder på sig. Dyrare kläder är ett sätt att visa att man har pengar, men det betyder inte att man har pengar på riktigt. De kanske är stulna. Sen behöver det inte betyda att bara för att du har dyra kläder säljer du droger. Det är inte kläderna som är dåliga, utan sättet man tjänar dem på. Vissa märken är stämplade för att de signalerar att du inte kan ha förtjänat dem ärligt. (D)

H håller med om att det kan leda till destruktiva val att alltid behöva visa upp sig för någon, vara cool och att söka efter bekräftelse från "fel" grupp. "Snabba cash" är en enkel väg ut.

N beskriver det som att egot är viktigast för den som väljer en destruktiv publik:

- För [centrumtuggaren] var 'jag' viktigast, för dem handlar det så mycket om 'jag' (N)

I slutändan finns det ett val att göra, tyckte M:

"Du väljer att vara en brottsling eller en good guy /.../ Från vilka vill han ha respekt? Vilken publik är det han vänder sig till?"

-M

ATT VARA LAT

Att vara lat handlar om att inte vilja jobba, menade A. Föräldrarna betalar mat och husrum, du sitter hemma. Hemmasittare i Tullinge (i södra Botkyrka) är oftare i någon form av psykisk ohälsa eller har en mamma och pappa som bekostar ens uppehälle. Bland hemmasittare i norra Botkyrka finns fler som tycker att de tjänar mer på att göra något annat än att söka ett vanligt jobb eller ta hjälp från kommunen. A förklarade att förtroendet för att kunna få hjälp är lågt, därför vänder sig hemmasittarna inte till offentliga institutioner. Enligt M bor nio av tio "centrumtuggare" hemma. K ansåg att vissa utnyttjar det faktum att de bor i ett stigmatiserat område och har attityden "Varför ska jag plugga när jag ändå inte kommer att få ett jobb?" Stigmatiseringen används som en förevändning för att slippa anstränga sig. Enligt A är en attityd som vissa unga har att "du skulle ju ge mig ett jobb".

"DEN ENKLA VÄGEN UT"

Att tjäna snabba pengar är en enkel väg ut för att nå framgång. Att välja den enkla vägen är dock inte samma sak som att välja en kriminell bana, påpekade flera deltagare. Den enkla vägen kan också vara att välja tryggheten och enkelheten i att ta ett okvalificerat jobb i närområdet framför att sträva efter drömmar som kräver att du lämnar tryggheten bakom dig. Den enkla vägen kan vara att nöja sig med det en får eftersom omgivningen signalerar att du inte ska ha högre ambitioner. Det kan också vara att göra som föräldrarna vill och läsa på universitetet eftersom deras vilja är så stark eller du själv inte vet nåt annat. Det är många som verkligen vill ut, men som inte har de rätta medlen, menade M. Det viktigaste medlet är att ha stöd av någon i din närhet.

"Den svåra vägen är att verkligen göra det du vill"

-M

Den enkla vägen kan också vara den svåra vägen om ens ansvar för familjens ekonomiska situation kräver att en begraver sina egna drömmar.

NÄR MAN INTE VET NÅNTING

Att vara omotiverad ”på riktigt” är att inte veta vad man vill, varken vad man vill göra eller var man vill vara - man vet inte helt enkelt, menade L:

- Den omotiverade har inte ens en dröm att vara rädd att misslyckas i. De vet inte vilka de själva är i sitt huvud. De vet inte hur stor världen är, de behöver en förklaring av världen. De behöver inte en människa att se upp till utan se vad som finns, vad finns mer i världen. Skapa ifrågasättande, möjlighetstänkande om världen. Skaffa sig en frågvishet, ifrågasättande till världen. /.../ Det man behöver är en strålkastare som kan visa att det finns många vägar. Tänk dig att de är fast i ett mörkt rum utan lampa. Det finns åtta dörrar men de kan inte se dem. När man sen tänder lampan i rummet kan de börja titta in genom de olika dörrarna. (L)

Det här uttrycks på ett enkelt sätt av O:

- Du kan inte bli det du inte kan se (O)

Att inte veta nånting kan vara orsaken till att man ger upp eller tar den enkla vägen ut, eftersom man inte förstår vad det kommer att resultera i. ”Om man vet vad det innebär att plugga kanske man inte ger upp”, sa F. Att inte veta nånting kan också ligga bakom att välja en destruktiv publik, eftersom man inte förstår vad det får för konsekvenser, menade Q. Valmöjligheterna är väldigt små för den som saknar positiva förebilder och kunskap om alternativen.

"Du kan inte bli det du inte kan se"

SKILLNADER MELLAN TJEJER OCH KILLAR

Att det i första hand är sönerna som förväntas ta ekonomiskt ansvar i fattiga familjer och då nöjer sig med det de får, återkom i flera samtal. Det finns tjejer som "nöjer sig" eftersom de ändå ska gifta sig men de är i minoritet, ansåg flera deltagare.

- Av kulturella skäl är det enklare för killar att nöja sig. Så länge de får en fast inkomst och stabilt yrke behöver de inte göra något mer. Killarna är pelaren i familjen, ska hålla familjen stabil. För dem är det enklare att bara nöja sig. För tjejer är pressen att du måste plugga, det

får inte vara något annorlunda, gärna läkare eller advokat. Det är höga förväntningar på att de ska lyckas. För vissa är det så att du ska ändå gifta dig, du har inget att oroa dig för, du behöver inte sträva efter något. Då nöjer man sig, för det kommer lösa sig i slutändan. Inte för att man är nöjd utan för att man inte vet mer. (H)

Det finns dock andra erfarenheter:

- det var mer press att jobba och plugga på mig än på min syster. Jag skulle lära mig att stå på egna ben. För min syster är det inte något problem att misslyckas. (I)

- Killarna är mer att de ska plugga vidare, tjejerna säger att de ska jobba. Jag försöker alltid pusha dem. Det är ingen skillnad på tryck hemifrån. De lilla de har berättat att föräldrarna vill att killarna ska plugga vidare. (J)

Temagruppen Unga i arbetslivet erbjuder könsuppdelad statistik över unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) i Botkyrka⁹. Där går det att utläsa att skillnaden mellan andelen unga kvinnor och män som varken arbetar eller studerar faktiskt ökar i åldrarna 25-29 år. Fler tjejer än killar står då utanför arbetsmarknadsåtgärder och studier.

⁹ <http://www.temaunga.se>

UVAS i Botkyrka*	Kvinnor	Män
Ålder 16-24 år	9,6 %	9,6 %
Ålder 25-29 år	18,5%	14,5 %

* år 2014

Den här statistiken säger dock ingenting om vad dessa unga sysslar med eller i vilken kategori av motivation de befinner sig. Enligt BASUN är det vanligare att föräldrar till unga som är utan arbete, praktik eller studieplats bara har en grundskoleutbildning eller saknar utbildning. Det är också vanligare att föräldrarna är arbetslösa och tar emot någon form av ekonomisk stöd¹⁰. Det kan vara en indikation på att de unga "inte vet nånting" och/eller att de av olika skäl valt "den enkla vägen ut" inom ramen för den informella (svarta) ekonomin.

Det är inte någon skillnad mellan tjejer och killar i att vara mer eller mindre motiverad, även om de kan ha olika mått på framgång, tyckte flera deltagare. När det gäller individer som "inte vet nånting" såg L följande mönster:

- Tjejer följer sina föräldrars eller vänners råd att plugga, de bara gör det för att göra det. Killar hamnar mer i det sociala utanförskapet, hänger i centrum, skulle kunna vara kriminella. Båda sitter i samma mentala stante i att inte veta vad de vill göra. Den ena stannar på sin plats, medan den andra tänker att strömmen går hitåt, jag simmar med strömmen. (L)

Flera deltagare var överens om att killar har större frihet, men att det till stor del beror på att föräldrarna är mer oroliga för att döttrarna ska råka illa ut.

- Det är inte lika säkert därute, det handlar om beskydd också. Normen är att killar är fria och starka. Tjejer är svagare, kan inte skydda sig. Gammalt tänkesätt. (E)

- Våra föräldrar påverkas av nyheterna. Mina föräldrar ringer 2 ggr om dagen. När jag bodde hemma ringde de så fort jag inte var hemma. (Q)

- Det behöver inte betyda att familjen vill något dåligt eller försöker kontrollera. Det kan vara att de är rädda. Skulle de vara lika rädda om det var killar? (D)

Det är viktigt att de vuxna som arbetar med ungdomar i förorten bryter normer för att skapa större trygghet, menade C. När manliga fritidsledare står i köket och bakar, då vill killarna också baka. Det behövs positiva förebilder som bryter normerna för vad killar och tjejer kan göra:

- Varför är det så få tjejer som idrottar? Därför att det är så få kvinnliga idrottslärare i Botkyrka. (C)

Changers Hub bidrar till att bryta normer genom att de två kvinnliga grundarna, Siduri Poli och Victoria Escobar, är verksamhetens ansikten utåt. Tack vare det är många av organisationens medlemmar och besökare tjejer. Sextio procent av medlemmarna i nätverket är tjejer.

¹⁰ BASUN - Slutrapport inför genomförande. Odaterad.

HUR ÖKA MOTIVATIONEN HOS DEN SOM TVEKAR?

Deltagarna beskriver på olika sätt hur viktigt det är att vara ärlig med att det är svårt att nå sina mål och inte gömma undan att det kan vara känslomässigt tufft, en berg-och-dalbana och ångestfyllt att sträva mot framgång, oavsett vilket mått du har. Alltför många vuxna som de unga i orten möter i olika projekt ger sken av att "vi ska uppfylla dina drömmar". Det börjar redan på fritidsgården, menade I:

"Man ska inte lova saker till ungdomar som man inte kan hålla. Fritidsledare som gör så skapar negativa ringar på vattnet så att alla fritidsledare får dåligt rykte."

-I

Det är bra att de vuxna som ungdomarna möter är positiva, men de får inte glömma bort att förbereda ungdomarna på hur tufft det är längs vägen. Det är viktigt att förbereda dem på otryggheten i att träda in i främmande rum. De måste jobba med självförtroendet och självkänslan och förebygga rädslan. Unga ska inte behöva misslyckas i världen ensam, som B uttryckte det. Det är också viktigt att bryta ner det ungdomarna tror att de vill i mindre beståndsdelar så att de ser vägen dit.

- Långa processer dödar engagemang. Vi ska inte försöka fostra dem till tålmod, istället förkorta processen genom att ta små steg. Börja inte med den stora bilden. Fira de små stegen - älska processen! (C)¹⁰

¹⁰ Craig Barton, framgångsrik lärare i matematik, uttryckte den insikten på följande vis i en artikel i Svenska Dagbladet:

- Jag brukade tänka att om du motivera eleverna, då kommer de att bli framgångsrika, men det är faktiskt tvärtom. Det är när de nått framgång som de blir motiverade. (SvD 2 jan 2019)

Victoria Escobar beskriver Changers Hubs arbetssätt:

Det handlar om att berätta sin egna historia. Det ger en annan trovärdighet, inte bara visa att allt är enkelt. Vi har haft samma startsträcka och kämpat. Därför kan folk relatera till oss. Det är skillnad på att lova något och att stärka någon till att nå något. Det är olika arbetssätt där aktörer utifrån kommer in med att det här ska hända, medan de som är härifrån och känner utmaningarna som finns här... det utlovas inget, vi har själv blivit besvikna på vägen.

6. INSIKTER

I samtalen återkom berättelsen att det saknas positiva förebilder i närområdet och att det saknas stöd från vuxna som kan coacha en ung människa på ett uppriktigt och närvarande sätt med tips och råd och stöd. Det behövs vuxna som inte väjer för att säga att det är tungt och svårt att nå sina mål och nå framgång. Vuxna som vet att motivationen kommer med de små stegens segrar.

Genom deltagarnas berättelser blev det tydligt att målgruppen för Changers Hubs verksamhet är mångfacetterad och i ständig förändring. I ansökan till Delmos beskrevs målgruppen för analysen som 'mindre motiverad'. Det visade sig under resans gång vara en missvisande beteckning eftersom den riskerar att antyda att de mindre motiverade är en särskild grupp som befinner sig i ett statiskt tillstånd. Alla vi talade med under arbetets gång förklarade att de ibland varit mer motiverade, ibland mindre. Olika skäl till att vara mer eller mindre motiverad kan återfinnas inom en och samma person

samtidigt. Behoven av stöd ser olika ut över tid. Därför är det viktigt att inte ha en statisk syn på motivation eftersom det begränsar helhetsperspektivet på en ungs utveckling. Changers Hub behöver kunna hänvisa personer som behöver en annan sorts stöd än de kan erbjuda, i synnerhet vad gäller psykisk hälsa. Därför måste det finnas ett fungerande nätverk och en god samverkan mellan olika aktörer som tillsammans kan stötta en ung person med vad hen behöver för sin egen resa mot framgång.

Det finns även ett risk att med etiketten 'mindre motiverad' ge sken av att de flesta unga i förorten är omotiverade och att det är detta som är problemet. Genom att fokusera på potentialen och kraften hos unga i förorten ger Changers Hub röst åt en annan berättelse. Det är en berättelse som samtidigt sätter ljuset på bostadssegregationens ojämlika startsträckor vilka på ett negativt sätt påverkar ungas i marginaliserade förorter faktiska möjligheter till framgång.

7. BILAGA

NYCKEL TILL KÖN OCH ÅLDER PÅ DELTAGARE

A: man, 32 år

B: kvinna, 26 år

C: man, 29 år

D: man, 16 år

E: kvinna, 14 år

F: Man, 32 år

G: Kvinna, 33 år

H: Kvinna, 19 år

I: Man, 22 år

J: Kvinna, 54 år

K: Man, 44 år

L: Man, 25 år

M: Man, 31år

N: Man, 32 år

O: Man, 26 år

P: Man, 33 år

Q: Kvinna, 26 år

R: Kvinna, 30 år

